

**CONCURSUL ȘCOLAR DE GEOGRAFIE
ETAPA JUDEȚEANĂ/MUNICIPALĂ BUCUREȘTI**

7 Martie 2015

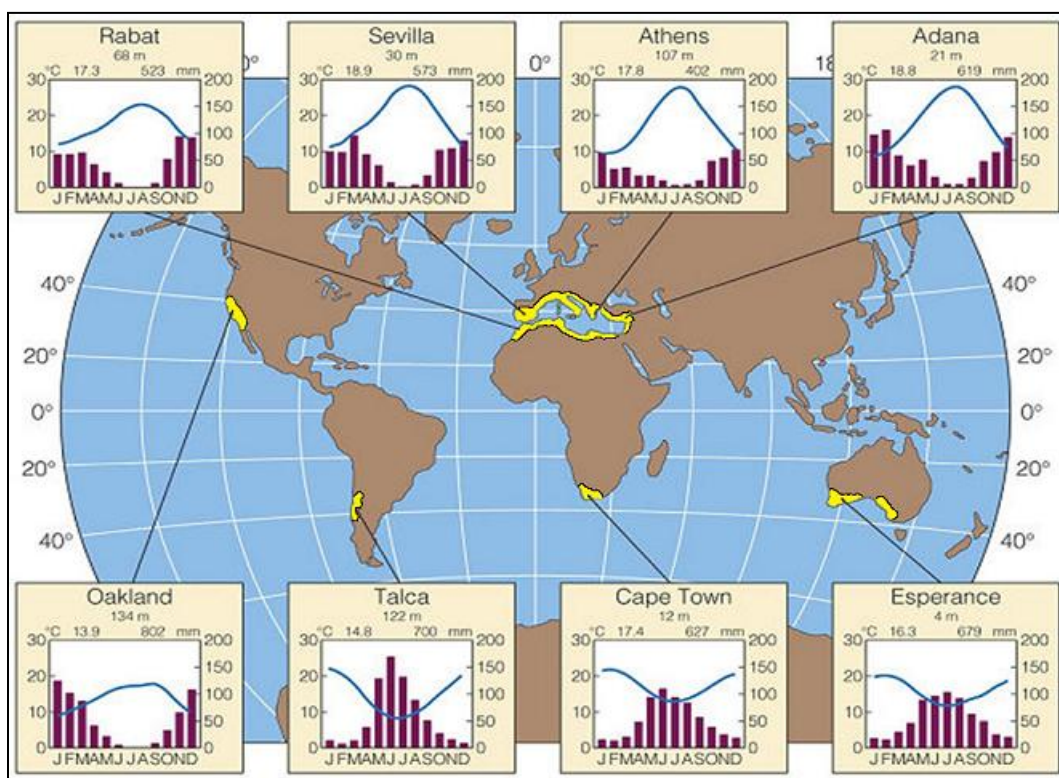
CLASA a XI-a

PROBA TEORETICĂ SCRISĂ

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă 10 puncte din oficiu.
- Timpul efectiv de lucru este de 3 ore.

Subiectul I (28 puncte)

Harta de mai jos prezintă repartiția geografică a unui tip de mediu și climograme specifice acestuia.

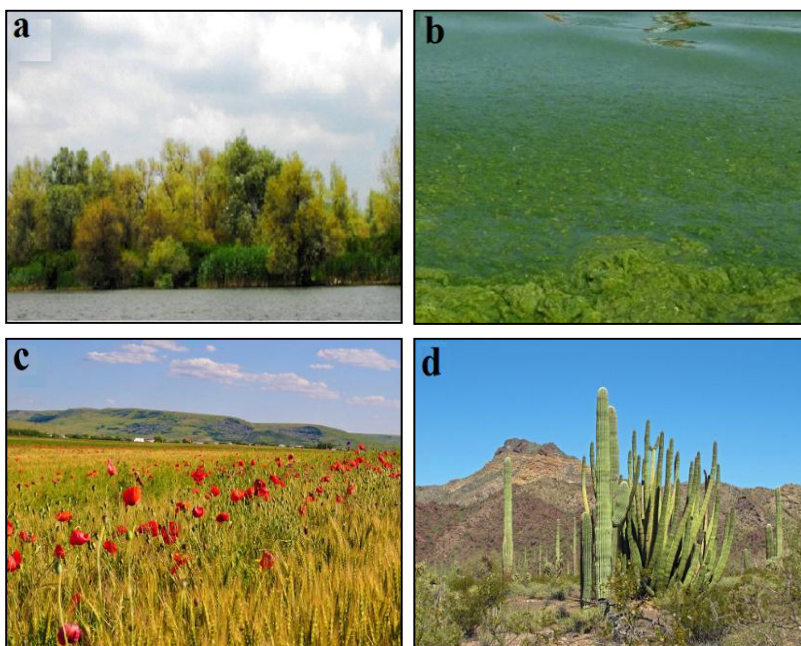

1. Identificați tipul de mediu reprezentat pe hartă.
2. Precizați cauza care determină evoluția diferită a elementelor climatice în cele două emisfere.
3. Explicați evoluția sezonieră a elementelor climatice cuprinse în diagrame, în cele două emisfere.
4. Explicați dinamica maselor de aer în sudul Europei.
5. Precizați:
 - a. cinci denumiri de formațiuni vegetale specifice acestui tip de mediu, precum și localizarea lor;
 - b. două procese geomorfologice și modificările produse de acestea în peisaj;
 - c. un tip de sol;
 - d. trei consecințe ale transformării tipului de mediu sub efectul presiunii umane, în sudul Europei.

28 puncte

Subiectul II (13 puncte)

Imaginile de mai jos prezintă diferite formațiuni vegetale, adaptate la condițiile de umiditate.

Precizați:

1. Din ce categorie face parte factorul geoecologic menționat;
2. Tipul de vegetație în funcție de adaptarea la necesarul de umiditate pentru fiecare dintre imaginile marcate cu literele **a**, **b**, **c** și **d**;
3. Două specii de plante specifice imaginii marcate cu litera **a**;
4. Două modalități de valorificare economică prin acvacultură a vegetației prezentate în imaginea marcată cu litera **b**;
5. Două denumiri specifice continentului american pentru formațiunea vegetală prezentată în imaginea marcată cu litera **c**;
6. Două adaptări la umiditate ale vegetației prezentate în imaginea marcată cu litera **d**.

13 puncte

Subiectul III (22 puncte)

Imaginile de mai jos, marcate cu numere de la 1 la 6, prezintă hazarduri naturale și antropice.

1. Precizați denumirea hazardului prezentat în fiecare dintre imagini, precum și tipul/categoria în care acesta se încadrează.
2. Precizați care hazard, dintre cele 6 prezentate în imagini, poate fi considerat factor declanșator pentru celelalte hazarduri. Argumentați răspunsul dat.
3. Pentru hazardul din imaginea marcată cu numărul **2**, precizați două efecte cu impact asupra activităților turistice.
4. Pentru hazardul din imaginea marcată cu numărul **6**, precizați două areale din emisfera sudică în care se manifestă și două consecințe asupra biodiversității.
5. Pentru imaginea marcată cu numărul **5**, precizați trei cauze care explică densitățile mari ale populației în regiunile cu acest tip de hazard.
6. Pentru hazardul din imaginea marcată cu numărul **3**, prezentați două măsuri/acțiuni de limitare a efectelor asupra mediului.
7. Pentru hazardul din imaginea marcată cu numărul **1**, prezentați două măsuri incluse în sistemul de avertizare a instituțiilor cu atribuții în gestionarea situațiilor de urgență.

22 puncte

Subiectul IV (17 puncte)

Reducerea suprafeței împădurite nu este uniformă în zona intertropicală. Cele mai ridicate ritmuri de despădurire se înregistrează în Coasta de Fildeș, Nigeria, Madagascar, Thailanda și Vietnam.

Precizați:

1. Cinci cauze antropice care determină/explică ritmurile mai ridicate de despădurire înregistrate în țările menționate.
2. Două efecte pe termen scurt ale defrișării, precum și trei efecte pe termen lung ale defrișării care pun în dificultate comunitatea umană.
3. Două soluții viabile pentru diminuarea acestui proces în Nigeria, stat în care estimările arată că pădurea va dispărea în următorii ani.

17 puncte

Subiectul V (10 puncte)

Citiți cu atenție următorul text.

„Lumea actuală asistă la instaurarea unei noi ordini mondiale de tip (neo)liberal, având drept principală consecință integrarea (interconectarea, interdependența) crescută a societății sub cele mai diverse aspecte: economic, cultural, social, tehnologic și chiar politic, deși în acest domeniu transformările sunt cu mult mai puțin spectaculoase”.

1. Precizați numele procesului la care se face referire în textul de mai sus.
2. Pentru procesul numit la punctul 1, precizați:
 - a. Două dimensiuni ale procesului, altele decât cele deduse din text.
 - b. O cauză care a dus la această „nouă ordine mondială”, în ultimul deceniu al secolului trecut, în Europa de Est.
 - c. Două modificări sistemice ale spațiului geografic generate de proces.
 - d. Patru factori care confirmă tendința de generalizare a acestui proces.

10 puncte

**CONCURSUL ȘCOLAR DE GEOGRAFIE
ETAPA JUDEȚEANĂ/MUNICIPALĂ BUCUREȘTI
7 Martie 2015**

BAREM DE EVALUARE ȘI DE NOTARE

CLASA a XI - a

- Se punctează oricare alte formulări / modalități de rezolvare corectă a cerințelor.
- Nu se acordă punctaje intermediare, altele decât cele precizate explicit prin barem.

Subiectul I: 28 puncte

1. Se acordă **1 p** pentru precizarea corectă a tipului de mediu: *subtropical/mediteranean*;
Total 1 punct
2. Se acordă **1 p** pentru cauza corect precizată: *mișcarea de revoluție a Pământului*;
Total 1 punct
3. Se acordă în total **4 p**, câte **2 p** pentru fiecare dintre cele două explicații:
 - în sezonul cald (mai – septembrie) este vară în emisfera nordică (caniculă și secetă) și iarnă în emisfera sudică (blândă și ploioasă);
 - în sezonul rece (octombrie – aprilie) este invers: iarnă în emisfera nordică (blândă și ploioasă) și vară în emisfera sudică (caniculă și secetă).**Total 4 puncte**
4. Se acordă în total **4 p**, câte **2 p** pentru fiecare dintre cele două explicații:
 - vara, în sudul Europei, se produce advecția maselor de aer tropical din bazinul Mării Mediterane sau din nordul Africii, ca urmare verile sunt caniculare și secetoase;
 - iarna, sudul Europei se află sub influența Vânturilor de Vest care aduc mase de aer umed dinspre Oceanul Atlantic, ca urmare iernile sunt blânde și ploioase.**Total 4 puncte**
5. Se acordă **18 p**, astfel:
 - a. se acordă câte **1 p** pentru precizarea fiecărei denumiri de formațiune vegetală și câte **1 p** pentru precizarea localizării formațiunii vegetale: *maquis/garriga în vestul Mediteranei; frigana în Grecia; chiapar/chiaparral în California; mattora în Chile; scrub în Australia*;
Total 10 puncte
 - b. se acordă câte **1 p** pentru fiecare dintre cele două procese și câte **1 p** pentru pentru fiecare dintre cele două modificări produse în peisaj: *dinamică geomorfologică activă - dezagregări pe versanți în sezonul cald; spălare în suprafață/ravenare/torențialitate/alunecări de teren în sezonul umed, în urma cărora rezultă peisaje dezolante, numite badlands ("pământuri rele")*;
Total 4 puncte
 - c. se acordă **1 p** pentru precizarea unui tip de sol: *terra rosa* sau alt tip de sol corect precizat;
Total 1 punct
 - d. se acordă câte **1 p** pentru fiecare dintre cele trei consecințe:
 - accelerarea proceselor de eroziune și de degradare a solurilor din cauza defrișărilor și pășunatului excesiv;
 - modificarea caracteristicilor inițiale ale țărmurilor din cauza dezvoltării așezărilor umane, a instalațiilor și a amenajărilor portuare/a stațiunilor turistice și balneomarine;
 - poluarea din cauza dezvoltării industriei, a metropolelor;
 - transformarea profundă a peisajelor inițiale în terenuri agricole.**Total 3 puncte**

Total Subiectul I (1+2+3+4+5) = 28 puncte

Subiectul II: 13 puncte

1. Se acordă **1 p** pentru încadrarea corectă: *umiditatea – factor geoecologic abiotic climatic*;
Total 1 punct
 2. Se acordă în total **4 p**, câte **1 p** pentru fiecare dintre cele patru tipuri de vegetație:
 - imaginea **a** – *vegetație higrofilă*;
 - imaginea **b** – *vegetație hidrofilă*;
 - imaginea **c** – *vegetație mezofilă*;
 - imaginea **d** – *vegetație xerofilă*.**Total 4 puncte**
 3. Se acordă în total **2 p**, câte **1 p** pentru oricare două specii de plante dintre: *pipirig, rogoz, stuf, papură, salcie, plop ș.a.*
Total 2 puncte
 4. Se acordă în total **2 p**, câte **1 p** pentru oricare două modalități de valorificare economică dintre:
 - *culturile de alge marine utilizate pentru hrană, furaje, îngrășământ natural*;
 - *extracția unor substanțe – sodă, polizaharidele ș.a.***Total 2 puncte**
 5. Se acordă în total **2 p**, câte **1 p** pentru fiecare dintre cele două denumiri de formațiuni vegetale:
 - *preria în America de Nord*;
 - *pampasul în America de Sud*;**Total 2 puncte**
 6. Se acordă în total **2 p**, câte **1 p** pentru oricare două adaptări dintre:
 - *tulpină succulentă care preia funcția de fotosinteză*;
 - *rădăcini profunde*;
 - *transformarea frunzelor în spini ș.a.***Total 2 puncte**
- Total Subiectul II (1+2+3+4+5+6) = 13 puncte**

Subiectul III: 22 puncte

1. Se acordă în total **6 p**, câte **0,5 p** pentru fiecare hazard identificat corect și câte **0,5 p** pentru fiecare tip/categorie:
 - 1 – *cutremur de pământ - hazard endogen*;
 - 2 – *valuri tsunami - hazard hidrologic*;
 - 3 – *accident industrial/tehnologic - hazard antropoc/tehnologic*;
 - 4 – *alunecare de teren - hazard geomorfologic*;
 - 5 – *erupție vulcanică - hazard endogen*;
 - 6 – *incendiu de pădure - hazard biofizic/social*.**Total 6 puncte**
2. Se acordă în total **3 p** astfel: **1 p** pentru precizarea hazardului: *erupție vulcanică* și **2 p** pentru argumentarea corectă: *erupțiile vulcanice pot condiționa celelalte tipuri de hazarde*.
Total 3 puncte
3. Se acordă în total **2 p**, câte **1 p** pentru oricare două efecte cu impact asupra activităților turistice dintre:
 - *distrugerea plajelor, a infrastructurii turistice: spații de cazare, alimentație publică, agrement*;
 - *reducerea fluxurilor turistice ș.a.***Total 2 puncte**
4. Se acordă în total **4 p**, câte **1 p** pentru oricare două areale situate în emisfera sudică dintre: *Africa de Sud, America de Sud, Australia ș.a.* și câte **1 p** pentru oricare două consecințe asupra biodiversității dintre: *regenerarea viguroasă a vegetației în sezonul ploios, reducerea/dispariția organismelor vegetale și animale ș.a.*
Total 4 puncte
5. Se acordă în total **3 p**, câte **1 p** pentru oricare trei cauze dintre: *soluri fertile, ape geotermale, ape minerale, resurse auro-argintifere, activități turistice ș.a.*
Total 3 puncte

6. Se acordă în total **2 p**, câte **1 p** pentru oricare două măsuri/acțiuni dintre:
- *informarea populației asupra măsurilor de securitate și protecție în caz de accident;*
 - *evacuarea populației;*
 - *semnalizarea activităților/obiectivelor economice în conformitate cu riscul specific domeniului de activitate desfășurat;*
 - *utilizarea echipamentelor speciale pentru limitarea efectelor ș.a.*

Total 2 puncte

7. Se acordă în total **2 p**, câte **1 p** pentru oricare două măsuri dintre:
- *avertizarea instituțiilor de gestionare a situațiilor de urgență și a populației;*
 - *întreruperea alimentării cu gaz metan, electricitate, apă;*
 - *adaptarea comportamentului personalului angajat și al populației ș.a.*

Total 2 puncte

Total Subiectul III (1+2+3+4+5+6+7) = 22 de puncte

Subiectul IV: 17 puncte

1. Se acordă în total **10 p**, câte **2 p** pentru oricare cauză corect precizată dintre:
- *condițiile climatice și de relief sunt favorabile extinderii habitatului uman și activităților economice;*
 - *explozia demografică din aceste țări a determinat intensificarea despăduririlor în folosul extinderii terenurilor agricole, a așezărilor și pentru utilizarea lemnului drept combustibil;*
 - *exploatarea diferitelor resurse subsolice (pietre prețioase, metale neferoase rare);*
 - *politicile economice locale de supraexploatare a spațiilor forestiere și a societăților comerciale transnaționale care impulsionează procesul;*
 - *plata datoriilor externe ale acestor țări a diminuat întinderile naturale cu arbori prețioși (teck, mahon, accaju, abanos).*

Total 10 puncte

2. Se acordă în total **5 p**, câte **1 p** pentru oricare efect corect enunțat dintre:

Efecte pe termen scurt ale defrișării:

- *creșterea eroziunii solurilor;*
- *schimbări produse de inundații în bazinele hidrografice;*
- *regenerarea inadecvată a pădurilor;*
- *schimbări temporare în habitatul faunei ș.a.*

Efecte pe termen lung ale defrișării:

- *declinul potențial al habitatelor faunistice;*
- *alterarea fertilității solului prin pierderea nutrienților;*
- *schimbări climatice;*
- *întreruperea circuitului carbonului în natură ș.a.*

Total 5 puncte

3. Se acordă în total **2 p**, câte **1 p** pentru oricare două soluții dintre:
- *crearea de areale protejate (parcuri naționale, rezervații naturale);*
 - *aplicarea unui management axat pe reîmpăduriri și schimbarea modelului de consum al produselor care se bazează pe masa lemnoasă;*
 - *un cadru legislativ favorabil protecției arealelor forestiere;*
 - *trecerea la alte surse regenerabile de energie ș.a.*

Total 2 puncte

Total Subiectul IV (1+2+3) = 17 puncte

Subiectul V: 10 puncte

1. Se acordă **1 p** pentru precizarea procesului: *globalizare*.

Total 1 punct

2. Se acordă **9 p**, astfel:

- a. Se acordă în total **2 p**, câte **1 p** pentru oricare două dimensiuni dintre: *militară, de mediu, informațională ș.a.*
- b. Se acordă **1 p** pentru o cauză: *prăbușirea regimurilor comuniste; sfârșitul Războiului Rece;*
- c. Se acordă în total **4 p**, câte **2 p** pentru oricare două modificări sistemice dintre:

- *poluarea transfrontalieră și economia internațională implică transmiterea de agenți poluanți prin aer, sol, apă, ploi acide, peste granițele politice;*
 - *atmosfera și sistemul climatic sunt resurse esențiale ale vieții, care înglobează și depășesc statele și continentele;*
 - *schimbări ale climei;*
 - *reducerea stratului de ozon;*
 - *modificări ale ciclurilor biogeochimice, ciclului hidrologic și ale resurselor de apă;*
 - *ridicarea nivelului oceanului planetar;*
 - *intensificarea fenomenului ENSO.*
- d.** Se acordă în total **2 p**, câte **0,5 p** pentru oricare patru factori dintre:
- *comunicațiile globale;*
 - *capitalul global și piețele de capital dispersate;*
 - *competiția pe piață;*
 - *supremația companiilor transnaționale;*
 - *piața muncii se divide după principiul "înalță calificare – preț al muncii" ș.a.*

Total 9 puncte

Total Subiectul V (1+2) = 10 de puncte

OFICIU: 10 PUNCTE

TOTAL : 100 PUNCTE